

آموزش مراقبت از بیمار سکته مغزی

تعریف سکته مغزی:

سکته مغزی یک آسیب حاد مربوط به سیستم عصبی است که در آن، جریان تامین کننده مواد مغذی و اکسیژن قسمتی از مغز قطع می شود (در نتیجه خونریزی یا انسداد عروق مغزی) و در نتیجه عملکرد عصبی ناحیه آسیب دیده مختل می شود. سکته مغزی به دو صورت ظاهر می شود:

۱- ایسکمیک که در آن انسداد عروق و یا نشت خون دیده می شود.

۲- هموراژیک که در آن تراوش از داخل عروق به درون مغز و یا فضای زیر عنکبوتیه صورت می گیرد.

سکته مغزی در مردان بیشتر از زنان است و می تواند موجب تظاهرات عصبی زیادی مثل فلج نیمه بدن، اختلال تکلم و اختلال در راه رفتن شود.

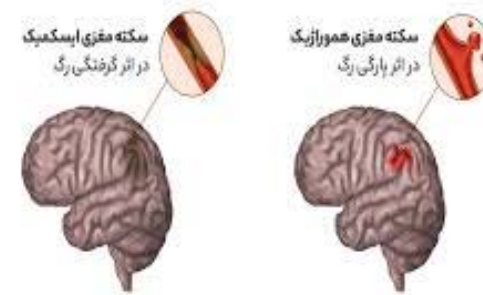
علائم سکته مغزی:

- ضعف و کرختی صورت و بازوها یا پاها به خصوص در یک طرف بدن و فلج شدن آنها، سرگیجه بدون دلیل و سقوط ناگهانی
- عدم تعادل و لنگ زدن، اشکال بینایی، دوبینی و ...
- اختلال در تکلم یا در درک کلام، اشکال در بلع
- کرختی و سوزش قسمت های بدن - اشکال در درک وضعیت و موقعیت، سردرد شدید و ناگهانی
- از دست داده حافظه کوتاه مدت و طولانی مدت - اختلال در قضاوت
- بی اختیاری ادرار و مدفوع

عوامل تشدید کننده بیماری سکته مغزی:

- سیگار کشیدن، - سابقه خانوادگی سکته مغزی، بیماری شریان کرونر
- چاقی، رژیم غذایی پر چربی یا پر نمک، سوء مصرف الکل
- سن بیش از ۶۰ سال، فشار خون بالا، دیابت شیرین

انواع سکته مغزی

کمک های اولیه در سکته مغزی:

هنگام برخورد با بیمار سکته مغزی اطرافیان باید آرامش خود را حفظ کرده بیمار را در حالت سکون قرار داده و با اورژانس تماس بگیرند. گاهی بیمار بی هوش می شود و به زمین می افتد و حتی قدرت تکلم را از دست می دهد. در این زمان نباید فریاد کرد و بدن بیمار را تکان داد. انجام این اقدامات برای بیماران مبتلا به سکته مغزی غالباً وضع بیمار را وخیم تر می کند. باید دگمه های لباس بیمار را باز کرد. چون در این صورت مجرای تنفس بیمار باز می شود. اگر دست و پای بیمار در حالت انقباض عضلات باشد، از وارد آوردن فشار شدید به بیمار جهت اصلاح وضعیت وی خودداری می کنیم.

بسیاری از مبتلایان سکته مغزی استفراغ می کنند. در حالت بیهوشی نمی توانند خود را کنترل کنند باید مراقب بوده غذاهای درون دهان خارج شود.

مراقبت در منزل و خودمراقبتی:

۱- **مراقبت از پوست:** وضعیت بدن را هر ۲ ساعت یکبار تغییر دهید و پوست بیمار را خشک و تمیز نگه دارید. در بیماری که دچار سکته شده است به دلیل تغییرات حسی، عدم توانایی واکنش نسبت به فشار و ناراحتی ناشی از چرخیدن یا حرکت کردن، خطر آسیب دیدگی بافتی و صدمات پوست وجود دارد. چرخاندن و تغییر وضعیت بدن بیمار به طور منظم حداقل هر ۲ ساعت انجام شود. ماساژ ملایم پوست سالم (پوستی که قرمز نباشد) و تغذیه مناسب عوامل دیگری هستند که به حفظ سلامت طبیعی پوست و بافت کمک می کند.

۲- با استفاده از بالش در زیر بغل از نزدیک شدن شانه به بدن جلوگیری کنید برای پیشگیری از ورم و آسیب بازوی مبتلا را بالا ببرید.

۳- بیش از ۷۰٪ از بیماران دچار سکته از درد ناحیه شانه رنج می برند که همین امر مانع فراگیری مهارت های جدید در آنها می شود. برای جلوگیری از بروز درد شانه پرستار مرکز نباید توسط شانه ای که حالت سست و آویزان دارد بیمار را از جا بلند کند و یا از اطراف شانه و دست آسیب دیده، وی را بکشد. این امر درد شدیدی را به وجود خواهد آورد.

-به محض اینکه بیمار توانست بنشیند باید وی را تشویق نمود تا به بهداشت و نظافت شخصی خود پردازد مثل شانه زدن موها، مسواک زدن، تراشیدن موهای صورت با کمک ریش تراش برقی، استحمام و خوردن غذا که با یک دست می توان آن را انجام داد. استفاده از یک آئینه بزرگ حین پوشیدن لباس، بیمار را نسبت به پوشش ناحیه آسیب دیده آگاه می سازد.

آموزش مراقبت از بیمار سکته مغزی

“ویژه بیماران”

منابع :

- برونر سودارت

- Critical Care

تاریخ تهیه : ۱۴۰۲/۹/۲۷

بازنگری : ۱۴۰۵/۹/۲۷

ID: SH-PE-Pa/۵۶-۰۱-۰۲/۱۰

- تعبیه سطوح شیب دار به جای پله در ورودی های منزل و نیز دستگیره در کنار وان حمام و دستشویی را مد نظر قرار دهید.
- اختلال در توانایی درک گفتگو و بیان منظور، که آفازی نامیده می شود می تواند به طرق مختلف پدیدار گردد. بسیاری از افراد دارای آفازی چون نمی تواند با دیگران صحبت کند دچار افسردگی می گردد. عدم توانایی در صحبت کردن با تلفن یا جواب دادن به سوالات یا محروم بودن از شرکت در محاورات سبب بروز عصبانیت، یاس، ترس از آینده و ناامیدی در بیمار می شود. برای فرونشاندن اضطراب و سرخوردگی و ناامیدی بیمار، می بایست با روحیه ای قوی به حمایت از وی پرداخته و او را درک نماییم.

واحد آموزش به بیمار بیمارستان ساسان

آدرس : تهران - بلوار کشاورز - شماره ۴۳

تلفن : ۸۹-۸۸۹۶۵۱۷۰ داخلی ۷۳۹

info@sasanhospital.com

۴- بیماران دچار سکته باید از نظر بروز حملات شدید سرفه، جمع کردن غذا در دهان یا بیرون ریختن قطعات مواد غذایی مورد بررسی قرار گیرند.
• بهتر است رژیم غذایی بیمار با پوره یا مایعات غلیظ آغاز شود. در هنگام تغذیه بیمار در وضعیت کاملا نشسته باشد. ن.شیدن حداقل ۱/۵ تا لیتر آب ساده در طول روز به بهبود گردش خون کمک میکند.

